

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
ТА МІЖНАРОДНОГО ПРАВА**

МАТЕРІАЛИ

**Всеукраїнської наукової онлайн-конференції
за міжнародною участю**

29 жовтня 2020 року

Київ 2020

УДК 341+327

*Рекомендований до публікації вченою радою
Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса
Грінченка (протокол № 9 від 23 листопада 2020 року).*

Актуальні проблеми міжнародних відносин та міжнародного права:
матеріали Всеукраїнської наук. онлайн-конф. з міжнародною участю, м. Київ,
29 жовтня 2020 р. / Київський університет імені Бориса Грінченка. Київ:
[Електронне видання], 2020. 247 с.

У матеріалах Всеукраїнської наукової онлайн конференції за міжнародною участю висвітлено широкий спектр питань, пов'язаних із актуальними проблемами розвитку країн та регіонів, сучасних міжнародних процесів у геополітичному, культурному, енергетичному та інформаційному вимірах, міжнародних інтеграційних та дезінтеграційних процесів, питань міжнародного правопорядку на початку ХХІ ст. та різнопланових аспектів місця та ролі України в системі міжнародних відносин. На основі аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розглянуто шляхи вирішення завдань сьогодення у згаданих галузях, надано обґрунтовані пропозиції щодо шляхів покращення міжнародної взаємодії та дипломатичної діяльності, а також щодо вдосконалення чинного законодавства.

Матеріали Всеукраїнської наукової онлайн конференції адресовано вченим, практикам, фахівцям з міжнародних відносин та міжнародного права, дипломатам, слухачам магістратури, студентам вищих навчальних закладів, а також усім, хто цікавиться проблемами міжнародних відносин та міжнародного права.

*Матеріали подані в авторській редакції. Редакція журналу не несе
відповідальності за зміст тез доповіді та може не поділяти думку автора.*

УДК 341+327

© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2020

ЗМІСТ

Вступне слово	7
Секція 1. Актуальні проблеми розвитку країн та регіонів	
Жалоба Ігор	8
Китайський новий шовковий шлях як виклик – реакція європейської «творчої меншості» (за матеріалами німецьких ЗМІ)	
Ціватий Вячеслав	12
Африка в сучасному поліцентричному світі: український вимір (інституціональний дискурс)	
Vdovychenko Victoria	17
One step forward, COVID-step back: the Three Seas Initiative Summit in 2020 as a Challenge for the Baltic states and Ukraine	
Купрій Тетяна	20
Коронавірус як інструмент політичного піару Д. Трампа на виборах 2020 р. у США	
Перга Тетяна	25
Екологічні проблеми Австралії в історичній ретроспективі	
Горобець Ігор	30
Нагірно-карабаський конфлікт 2020 р.	
Омельченко Андрій, Федькова Ірина	32
Економічні чинники розвитку туристичної галузі Каталонії	
Шимкевич Катерина	35
Процес примирення у повоєнній Хорватії (1995–2020 рр.): особливості та проблеми	
Михтуненко Вікторія	40
Вплив глобальних трансформаційних процесів на зміни векторів зовнішньої політики Польщі на початку XXI століття	
Касаткіна Катерина	43
Кубинська політика США: історична ретроспектива 1950-х – 1970-х рр.	
Бойко Ольга	47
Аналіз нової концепції туристичного районування республіки Болгарія	
Секція 2. Міжнародні процеси у геополітичному, культурному, енергетичному та інформаційному вимірах	
Цветков Олександр	53
Роль дипломатії у врегулюванні конфліктів та обмеженні гонки озброєнь у сучасному світі	
Луцишин Галина	57
Культурна дипломатія Польщі в Україні: діяльність державних культурних інституцій	
Стоян Тетяна, Желєзко Алла	61
Роль культурних контекстів у міжнародних комунікаційних процесах	
Подрез Юлія	65
Передумови виникнення інформаційних війн як феномен сучасних міжнародних відносин	

Маклюк Ольга	69
Ритуалізація колективної травми в об'єктах історико-культурного туризму	
Слюсаренко Ірина	73
Значення культури для реалізації цілей сталого розвитку	
Бессонова Марина	77
Канадсько-американські інформаційні відносини через призму географічного детермінізму	
Алієв Максим	82
Енергетичний вимір у сучасних міжнародних економічних відносинах	
Соломенна Тетяна	86
Культурна політика ЄС в XXI столітті	
Черкасов Станіслав	90
Геополітичні концепти цивілізаційного аналізу міжнародних відносин	
Казакова Оксана	96
Франція та країни Магрибу: динаміка взаємовідносин	
Лісовська Мирослава	99
Брендинг безпечного відпочинку та криза міжнародного туризму в умовах пандемії COVID-19 (на прикладі Грузії)	

Секція 3. Міжнародні інтеграційні та дезінтеграційні процеси

Грицяк Ігор, Грицяк Наталя	103
Європейський інструмент сусідства в реалізації Європейської політики сусідства	
Мелещенко Тетяна	108
Україна-НАТО: новий ракурс сприйняття	
Матвієнків Світлана	112
Теоретико-методологічні основи дослідження поняття «війна»	
Ворошилова Інна	116
Діяльність ЮНЕСКО у сфері міжнародної інформаційної політики (на прикладі програми «Інформація для всіх»)	
Пістракевич Олена	121
Стан виконання Річної національної програми під егідою комісії Україна-НАТО на 2020 р.	
Лукач Наталія, Зазуляк Зоряна	126
Енергетична дипломатія Європейського Союзу та її глобальна роль	
Кибіч Яна	129
Вплив британських медіа на результати референдуму про членство Великої Британії в ЄС	

Секція 4. «Труднощі перекладу»: питання міжкультурної комунікації у міжнародних відносинах

Yeung Inna	135
Slogans lost in translation	
Зарудня Ольга	138
Формування професійно орієнтованого мовлення у студентів спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» у межах дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)»	

Безпалова Наталія	141
Рольові ігри з англійської мови для студентів-міжнародників	
Качур Ірина	145
Особливості перекладу міжнародних документів	
Терещук Марія	148
Соціально-комунікативна роль перекладу в царині міжнародних відносин	
Кушнір Анна	150
Регіональні студії засобами іноземної мови: історико-культурологічний аспект	
Ярмошенко Олександра	153
Потенційні можливості для студентів-міжнародників: переваги складання міжнародного іспиту DELE	

Секція 5. Міжнародний правопорядок на початку XXI ст.

Tymchenko Liliana	156
Terminology of the institute of non-recognition in modern international law	
Братко Ірина	159
Принципи рівності та справедливості у міжнародному праві: економічний вимір	
Анісімова Марина	162
Пандемія COVID-19 і життя українських заробітчан: тільки негатив чи зиски теж існують?	
Stolper Inesa	166
Digital technologies for better justice: some reflections on international human rights standards in digitalized civil litigation	
Omeljanciuk Aleksej	170
Decriminalization of the liability of medical workers: analysis of the grounds and aspects	
Тимченко Лаура	173
Принцип «толерантності» у роботах Е.Е. Шмітта	

Секція 6. Україна в системі міжнародних відносин

Андрєєв Віталій, Михайленко Галина	177
Українське посольство 1919 р. у Туреччині під головуванням О. Лотоцького: на шляху до проголошення автокефалії української православної церкви	
Калінічева Галина	180
Інтернаціоналізація освітнього простору: виклики та перспективи для України	
Брайчевська Олена	184
Україна у зовнішній політиці королівства Норвегія (2014-2019 рр.)	
Губицький Любомир, Мельник Ганна	189
Територіальна цілісність України в зовнішньополітичних доктринах республіки Польща	
Ілюк Тетяна	193
Суспільні комунікації в умовах гібридної війни Росії проти України: виклики та загрози	
Міщенко Михайло, Стоян Тетяна	198
Розвиток міжнародних відносин УРСР у 1945-1970 рр.	

Тарвердова Яна	200
До історії відносин Британської та Російської імперій: консул у Херсоні та Миколаєві Георг Олександр Стевенс	
Секція 7. Студентські дослідження у царині міжнародних відносин	
Матревич Катерина	205
Роль аналітичних центрів у формуванні механізму зовнішньополітичного курсу Великої Британії 2010-2019 рр.	
Карабардін Андрій	208
Розвиток відносин України і НАТО за часів президентства Петра Порошенка	
Бірецька Соломія	212
Програми США в Україні у сфері зміцнення демократії: особливості реалізації та перспективи	
Вовчанська Тетяна	217
Роль ЄС у врегулюванні конфлікту на Донбасі	
Корженівська Вікторія	220
Роль інтернет-комунікацій у кризі в Білорусі	
Гладиш Олена	222
Культурне співробітництво України та ЄС: програма ЄС «креативна Європа»	
Штомпель Ярослав	226
Виконання рішень європейського суду з прав людини	
Поліщук Валентина	231
Питання гендерної рівності в плані дій ЄС – Україна	
Наумов Арсеній	233
Міжкультурні комунікації в освітньому просторі закладів вищої освіти	
Бистра Вікторія	237
Питання нелегальної імміграції у передвиборчих програмах Д. Трампа 2016 та 2020 років	
Наші автори	241

Kazakova Oxana, PhD, Associate Professor in Department of the World History and International Relations of Zaporizhzhia National University (Zaporizhzhia, Ukraine).

FRANCE AND THE MAGHREB COUNTRIES: THE DYNAMICS OF RELATIONSHIP

Мирослава Лісовська

Київський університет імені Бориса Грінченка

м. Київ, Україна

m.lisovska@kubg.edu.ua

БРЕНДИНГ БЕЗПЕЧНОГО ВІДПОЧИНКУ ТА КРИЗА МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19 (НА ПРИКЛАДІ ГРУЗІЇ)

Міжнародний туризм є невід'ємною складовою сучасного світового господарства. Для багатьох країн світу – це суттєва частина експортного потенціалу національних економік і господарських комплексів, що може становити понад 20 % їх ВВП. Туризм – це третій за величиною експортний сектор світової економіки, що в 2019 році становив 7% світової торгівлі. Останні роки туристичну сферу вважали рушієм загального економічного росту.

Разом із тим, міжнародний туризм найбільш чутливо реагує на різного роду зміни (соціальні, економічні, політичні та ін.), що відбуваються в середині країни та у світі в цілому. Цю чутливість яскраво демонструє вплив пандемії COVID-19. Тому питання безпечного відпочинку в карантинних умовах та пошук шляхів виходу з кризи, зумовленої пандемією, пояснює актуальність теми.

Мета роботи – проаналізувати вплив пандемії COVID-19 на розвиток міжнародного туризму та означити шляхи мінімізації її наслідків на прикладі Грузії.

Станом на 20 квітня 2020 року через пандемію 100 % усіх міжнародних destinations ввели обмеження на в'їзд.

- 45% повністю або частково закрили свої кордони для туристів,
- 30% повністю або частково призупинили здійснення міжнародних авіарейсів,
- 18% закривають свої кордони за більш диференційованим принципом, забороняючи в'їзд для пасажирів із певних країн походження [2].

Безумовно, ці події призвели до того, що на сьогодні туризм є одним із тих секторів, які найбільше постраждали у світі від пандемії COVID-19. Причому, починаючи з 1950 року, у сфері міжнародного туризму це найгірша криза. Цю тезу підтверджує у своєму виступі Генеральний секретар ООН Антоніу

Гутерреш: «Насправді, можна сказати, що туризм сам по собі є одним із чудес світу. Ось чому так боляче бачити, як пандемія COVID-19 розоряє сектор туризму» [3]. На його думку, вкрай важливо відновити сектор туризму, при цьому першочерговим завданням для країн є забезпечення безпечного відпочинку й відсутності негативного впливу на клімат.

Згідно з даними Всесвітньої туристичної організації, на початку 2020 року спостерігалось скорочення подорожей у 22%, а прибуття в березні впали до рівня 57% на всіх ринках. Це означає втрату 67 мільйонів міжнародних туристів і близько 80 мільярдів доларів США надходжень. Однак ці показники знижувалися кілька разів, що було спричинено високим рівнем невизначеності.

Серед негативних наслідків впливу пандемії на розвиток міжнародного туризму, слід зазначити такі:

1) різке зниження експортних доходів, які за прогнозами Всесвітньої туристичної організації можуть впасти на 910 млрд. доларів - 1,2 трлн. доларів у 2020 році. Така тенденція матиме вплив на світову економіку і може зменшити світовий ВВП на 1,5% - 2,8%;

2) втрата робочих місць. У туристичній галузі працює кожна десята людина у світі, 54% туристичної робочої сили складають жінки. За прогнозами ООН криза галузі може призвести до втрати 50-120 млн робочих місць;

3) додатковий тиск на збереження культурної спадщини. Туризм є одним із ключових елементів збереження природної й культурної спадщини. Наприклад, багато об'єктів нематеріальної культурної спадщини, таких як традиційні фестивалі, ярмарки, карнавали були припинені або відкладені [2].

Насьогодні Всесвітня туристична організація опублікувала сценарії, які прогнозують зниження кількості міжнародних туристичних прибуттів від 58 % до 78 % за рік [3]. Ці відсотки залежать від швидкості поширення вірусу, тривалості діючих обмежень на пересування та закриття кордонів. Однак визначити перспективи подальшого розвитку подій наразі важко.

Перед урядами країн постало важливе завдання – мінімізувати економічні наслідки пандемії COVID-19, узявши за основу два загальних підходи: перший підхід спрямований на забезпечення доступних кредитних ліній для бізнесу, а другий – на відтермінування сплати боргових і податкових зобов'язань.

Такі заходи лягли в основу створення антикризових планів для підтримки туристичного сектору. Заслуговує на увагу досвід Грузії, яка стала однією з небагатьох країн, що відкрили туристичні напрямки. Тому до грузинських традицій та гостинності Грузія додає ще один потужний бренд: бренд безпечного відпочинку.

7 травня 2020 року уряд Грузії презентував посткризовий план підтримки туризму. За словами міністерки економіки та сталого розвитку Нателі Турнави туризм є не тільки важливим сектором економіки Грузії, але і невід'ємною частиною її міжнародного іміджу, в якому зайнято 150 000 осіб, і на частку якого припадає 11,5% економіки країни [1].

За рішенням уряду, підтримкою згідно з посткризовим планом скористаються готельні мережі, заклади харчування, а також туристичні компанії та гіді.

Основні положення цього плану можна окреслити у таких тезах:

- туристичні фірми, готельні мережі та заклади харчування повністю звільняються від податку на майно; у той же час подохідний податок відтермінується до кінця 2020 року; частина закладів розміщення отримує субсидії;

- передбачається субсидування суми участі в туристичних виставках;

- державна допомога готельним мережам та закладам харчування у впровадженні стандартів безпеки Всесвітньої туристичної організації (UNWTO);

- передбачається запуск програми перепідготовки гідів.

До того ж туризм став першим з точки зору «невідкладної державної підтримки» і посткризового відкриття.

8 липня 2020 року Грузія відкрила кордони для п'яти європейських країн: Німеччини, Франції, Естонії, Литви, Латвії. З того часу перелік країн збільшувався та змінювалися умови в'їзду до країни. Однак, це не вплинуло на очікуваний туристичний потік.

Для відновлення туристичної галузі Національна адміністрація туризму Грузії запропонувала громадянам 95 країн світу нову інноваційну програму дистанційної роботи «Працюй з Грузії» [4]. В період глобальної пандемії все більше транснаціональних корпорацій і глобальних компаній перейшли на дистанційну роботу, коли місцезнаходження співробітника не має значення і не заважає виконувати свої обов'язки. Йдеться про три категорії працівників: самозайняті, штатні співробітники і підприємці, які мають надати відомості про те, що їхні фінансові можливості дозволяють під час перебування в Грузії сплачувати податки. Такі іноземці зможуть проживати в країні без оформлення дозволу на проживання щонайменше 180 днів. Уряд при цьому готовий забезпечити іноземним гостям безпечні та комфортні умови перебування в Грузії.

Завдяки цьому проєкту Грузія має можливість стати унікальним туристичним напрямком у всьому світі.

Символічним для формування бренду безпечного відпочинку Грузії є проведення на її території 112-го засідання Виконавчої ради Всесвітньої туристичної організації 16-17 вересня 2020 року. Вперше засідання відбулося за межами Іспанії. Організація продовжує ретельно відстежувати вплив пандемії COVID-19 на міжнародний туризм, а також надавати підтримку державам-членам і сектору в цілому в їх зусиллях щодо поліпшення їх систем збору інформації про туризм, подолання наслідків пандемії.

Таким чином, міжнародний туризм виявився найбільш вразливим сектором економіки, який зазнав негативного впливу пандемії COVID-19. Нові умови ставлять перед урядами країн необхідність формування бренду безпечного відпочинку. Грузія змогла набути статусу «зеленої країни» і на сьогодні є однією із найбільш безпечних країн на світовій арені, що дає можливість у посткризовий період почати новий етап економічного розвитку.

Список використаних джерел:

1. Правительство Грузии обнародовало посткризисный план поддержки туризма. [Електронний ресурс] : Кавказ online. 07.05.2020. URL: http://kavkasia.net/Georgia/2020/1588912284.php?utm_source=dlvr.it&utm_medium=twitter (дата звернення: 22.10.2020).
2. International Tourist Numbers Could Fall 60-80% In 2020, UNWTO Reports. [Електронний ресурс] : Офіційний сайт UNWTO. URL: <https://www.unwto.org/news/covid-19-international-tourist-numbers-could-fall-60-80-in-2020> (дата звернення: 22.10.2020).
3. Policy Brief: COVID-19 and Transforming Tourism. August 2020. [Електронний ресурс] : Офіційний сайт ООН. URL: https://www.un.org/sites/un2.un.org/files/sg_policy_brief_covid-19_tourism_august_2020.pdf (дата звернення: 21.10.2020).
4. We offer the Work from Georgia program to more than 95 countries. 27.08.2020. [Електронний ресурс] : Офіційний сайт уряду Грузії. URL: http://gov.ge/index.php?lang_id=ENG&sec_id=288&info_id=77151 (дата звернення: 22.10.2020).

Відомості про автора:

Лісовська Мирослава, кандидат політичних наук, старший викладач кафедри міжнародних відносин та міжнародного права, Київський університет імені Бориса Грінченка (м. Київ, Україна).

Lisovska Myroslava, Candidate of Sciences in Political Science, Senior Lecturer of the Chair of International relations and International Law, Borys Grinchenko Kyiv University (Kyiv, Ukraine).

SAFE HOLIDAY BRANDING AND CRISIS OF INTERNATIONAL TOURISM IN THE PANDEMIC COVID-19 (ON THE EXAMPLE OF GEORGIA)